

Pozor na transferové ceny: Nejen nesprávná výše, ale i chybějící či nepřesná dokumentace se může citelně prodražit

Důsledky nesprávně stanovené transferové ceny mohou být pro firmu citelné. Kromě doměření daně a souvisejících sankcí ze strany finančního úřadu hrozí též například povinnost, která získala investiční pobídku její zůřata. Jak minimalizovat případná rizika spojená s transferovými cenami?

Po pojem transferové ceny chápé právo ceny, za které je realizována služba, dodáno zboží, hmotný či nehmotný majetek mezi společnostmi, které jsou kapitálově nebo jinak spojené (viz pozn. (1) níže). V praxi se neobstání jedná o prodej zboží v rámci koncernu, úroky z půjček od spojených osob, o IT a manažerské služby, licenční poplatky či další druhy služeb.

V českém právním řádu upravuje problematiku transferových cen § 23, odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. U kapitálově či jinak spojených společností mohou být a často také jsou ceny stanovány i jinak než jen na základě tržní nabídky a poptávky. A právě v tomto může být háček.

Jedním z úkolů správce daně je totiž ohlídat, aby při obchodování se spojenými osobami nedošlo k prodeji pod cenou – tedy k daňové

mu úniku – či k nadměrnému navýšení ceny a v důsledku pak k umělému snížení základů. Pokud totiž správně daně při kontrole zjistí, že ceny sjednané mezi spojenými osobami se liší od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích tedy od cen obvyklých (viz pozn. (2) a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, může správce daně navýšit základ daně poplatníka navýšit o zjištěný rozdíl. Správce daně se zde opírá o fakt, že nebyla prokázána skutečnost, že sjednané ceny odpovídají principu tržního odstupu (viz pozn. (3) legislativně upraveného v zákone o daních z příjmů, ve Smlouvách o zaměření dvojím zdanění, kde Česká republika uzavřela s dalšími státy, ve Smlouvě OECD

o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy a v Pokyny Ministerstva financí D-256 resp. Pokyny D-332.

Změna pohledu finančních úřadů

Společnosti, které za transferové ceny obchodují a realizují tak transakce na které se vztahuje princip tržního odstupu by navíc měly věnovat i do problematice nákladnou poměrností i dalšího důvodu. Transferové ceny jsou totiž stále častěji pod „dřobohledem“ českých finančních úřadů.

Vše souvisí s připravovanou novelou zákona o územních finančních orgánech, na základě ní vznikne specializovaný finanční úřad s celostátní působností zabývající se komplikovanější daňovou kontrolou vybraných subjektů. Do této skupiny spadají například banky, pojišťovny a firmy s ročním obrátem nad dvě miliardy Kč a další vybrané subjekty určené Generálním finančním ředitelstvem, především pak společnostmi, které realizují své obchodní transakce se splněnými osobami.

Na rozdíl od dob dřívějších, kdy byly hlavním společným mechanismem kontroly finančního úřadu podeřelých transakcí, zaměřených zejména v poslední době zvýšený zájem finančních úřadů o daňové subjekty s vyšším obrátem a to i postátně nižším, než je uvedená hranice.

Jaké výhody má zpracování dokumentace

Ve chvíli, kdy dojde k daňové kontrole, lidé důkladně bremenno primárně na straně poplatníka. Zde nezbyvá než doporučit, abyste správce daně ve vlastním zájmu poskytl maximum podkladů a informací, případně svědectvých výpovědí či jiných vhodných důkazních prostředků potvrzujících a odvolávajících použité transferové ceny resp. jiné skutečnosti uvedené v účetnictví a v daňových přiznáních.

Vzhledem k tomu, že docházívá a shrumádávát všechny potřebné materiálu a informace pod časovým a dalším tlakem není asi nejlepší volbou, vyplývá se mít transferové ceny předem zdokumentované, a to včetně posouzení způsobu jejich sjednávání a vytvoření.

Celostátní o vlnodnosti zpracování dokumentace je sjevné přesvědčením i zákonodárců. V připravované novelé zákona o daních z příjmů má být mimo jiné i ustanovení určující povinnost mít zpracovanou dokumentaci prokazující, že se ceny sjednané v transakcích mezi spojenými osobami nelíší od cen sjednaných mezi osobami nezávislými, případně adekvátně nebo vdujádají vzniklý rozdíl. Dolebné firmy tak budou povinny mít zpracovanou dokumentaci již v době realizace uvedených transakcí a nikoli až v případě daňové kontroly a vyzáždění dokumentace správcem daně.

Výše uvedená nezbytnost zpracování dokumentace k transferovým cenám se týká především společností, které jsou členy nadnárodních korporací realizujících mezinárodní intrakorporativní transakce, ale nejen jich. Neméně důležitá je pro všechny daňové subjekty, které realizují transakce se spojenou osobou. Jde tedy o transakce tuzemské, například obchody dvou českých s r.o. společností majících stejného vlastníka, nebo obchody mezi vlastním, fyzickou osobou a jeho společností.

Přesun důkazního břemena na správce daně

Z zpracování zmíněné dokumentace vyplývá pro daňový subjekt ještě jedna zásadní výhoda. Po jejím předložení v případě daňové kontroly totiž na správce daně přechází důkazní břemeno. Rozporovot dokumentaci pak může prostředky stejné právní vlnby; tedy obdobnou analogií, u kterých si značnickým posouzením a musí přesvědčit, v čem se dané ceny a jiné násturo liší od cen obvyklých. V této souvislosti vydal Nejvyšší správní soud již řadu rozhodnutí, ve kterých tento názor potvrdil.

Jeli vaše společnost členem nadnárodního holdingu a máte dokumentaci zpracovanou na úrovni celého holdingu, může pro vás být řešením její adaptace tak, aby odpovídala tuzemským právním předpisům a požadavkům české daňové správy. Po dohodání větší právní jazyky není nutné od větší zpracovávát každou o zvláštně posouzení způsobu, jakým byla cena mezi spojenými osobami vytvořena.

Ze všech výše uvedených důvodů je bezpochyby na místě doporučit obrátit se na odborníky ze zpracování dokumentace pro účely převodních cen zabývající a kteří též zpracují

analýzu rizik a strovníci studii umocňují stanovci cenu služeb a zboží v souladu s pravidlem tržního odstupu. ●

Ing. Petr Tomáš,
autor je manažerem oddělení mezinárodních daní a transferových cen poradenské skupiny NSC Moravia

Poznámky

(1) Spojené osoby: Dle zákona o daních z příjmů se jedná o osoby kapitálově nebo jinak spojené. Kapitálově spojenými osobami se rozumí osoby, které mají alespoň 25 procentů příjmy či nejméně podíl na základním kapitálu či hlasovacích právech druhé osoby či osob. Spojenými osobami jsou také osoby, které se liší podíl na vedení či kontrole jiné osoby, které se liší podíl na vedení či kontrole více osob. Jde o osoby ovládané a ovládané, osoby blízké dle definice občanského zákoníku (příbuzní v širší příjme, sourozence, manž. registrovaní partneři) a osoby, které vytvoří právní vlnby převládá za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové stavy.

(2) Cena obvyklá: Za tu považuje cena, ka kterou by se realizovaly transakce realizovány nezávislé osoby za stejných nebo podobných podmínek. Pokud takto zrovnovážená cena, nelze zjistit, použije se pro tyto účely cena zjištěná podle zákona o oceňování majetku.

(3) Princip tržního odstupu: Pokud se ceny v transakcích spojených osob liší od cen obvyklých, musí být tento rozdíl ze strany spojených osob uspokojivě doložen. V opakních případech může správce daně o takto vzniklý rozdíl zvýšit základ daně a domáhat dle včetně souvisejících daňových sankcí. Vzniklý rozdíl může být navíc ze strany správce daně kvalifikován jako takzvaná „domněná dividenda“, která je pro zadržování spojenou osobou sčítána mimo IT a EIT přilpome se sčítá se daní České republiky a bude podléhat zdanění základovými daně podle zákona o daních z příjmů v návaznosti na Smlouvy o zaměření dvojím zdanění, pokud nevzniká zákonný nárok na její osvobození. Tato překlasifikace je však účinně omezena na základě Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.